

Sivistys- barometri

E2 Tutkimus

2024

Vapaa Sivistystyö ry
FRITT BILDNINGSGARBETE RF
FINNISH ADULT EDUCATION ASSOCIATION

TUTKIMUS

© E2 Tutkimus

Tekijät: Tuija Väyrynen, Arttu Manninen ja Ville Pitkänen

VST ry 2024

ISBN (pdf): 978-952-5895-18-6

RAPORTIN SISÄLTÖ

Saatesanat	4
Kyselyaineisto	5
Sivistysbarometrin kysymykset:	
1. ”Mitä seuraavista asioista tulisi tukea julkisin varoin?”	6
2. ”Olen huolissani, että seuraavat taidot rapautuvat Suomessa”	11
3. ”Arvioi sivistykseen liittyviä väittämiä”	18
4. ”Mitä taitoja haluaisit oppia?”	25
5. ”Kun haluat oppia jonkin uuden taidon, mistä haet ensisijaisesti oppia?”	29
6. ”Miten tärkeitä seuraavat oppilaitokset ovat suomalaisten kouluttautumisessa läpi elämän?”	33
Liitteet	37

Saatesanat

Vapaa Sivistystyö ry:n hallitus aloitti jo vuonna 2023 keskustelut erityisen Sivistysbarometrin toteuttamisesta Suomessa. Maassamme julkaistaan säännöllisesti erilaisia barometritutkimuksia yhteiskunnallisista aiheista ja toimijoista, ja näiden tutkimusten kautta kartoitetaan nykytilaa uusilla ja ajankohtaisilla tiedoilla.

Vuosi 2024 on julistettu Sivistyksen teemavuodeksi, kun maan vanhin sivistysjärjestö Kansanvalistusseura täyttää 150 vuotta. Sivistyksen teemavuoden aikana halutaan nostaa esille *Sivistysbarometri 2024*-tutkimuksessa erityisesti vapaan sivistystyön yhteiskunnallista tilaa ja tärkeyttä suomalaisten silmin.

Keväällä 2024 Vapaa Sivistystyö ry:n hallitus päätti antaa Sivistysbarometrin toteuttamisen E2 Tutkimuksen tehtäväksi, osana E2 Tutkimuksen Manner-Suomen aikuisväestölle suunnattua laajaa ja edustavaa kyselytutkimusta (N=1013). Kyselyaineisto kerättiin kesällä ja tulokset julkistetaan nyt syksyllä 2024.

Kiitämme E2 Tutkimusta hyvästä yhteistyöstä sekä opetus- ja kulttuuriministeriötä, joka on tukenut Sivistysbarometrin toteutusta Sivistyksen Vapaus ja Vastuu -ohjelman rahoituksella.

Helsingissä 10.9.2024

VST ry:n puheenjohtaja Björn Wallén

Kyselyaineisto

Tämän kyselytutkimuksen on toteuttanut E2 Tutkimus VST ry:n toimeksiannosta. Kysymyslomake laadittiin yhdessä.

Kyselyaineisto kerättiin Norstatin internetpaneelissa (26.–30.6.2024) ja siihen vastasi 1013 suomalaista. Aineisto edustaa tilastollisesti Manner-Suomen aikuisväestöä (18 vuotta täyttäneet).

Aineisto on painotettu sukupuolen, iän ja asuinpaikan mukaan. Tarkemmat taustatiedot löytyvät liitteestä I.

I

Keskeiset tulokset I

”Mitä seuraavista asioista tulisi tukea julkisin varoin?”

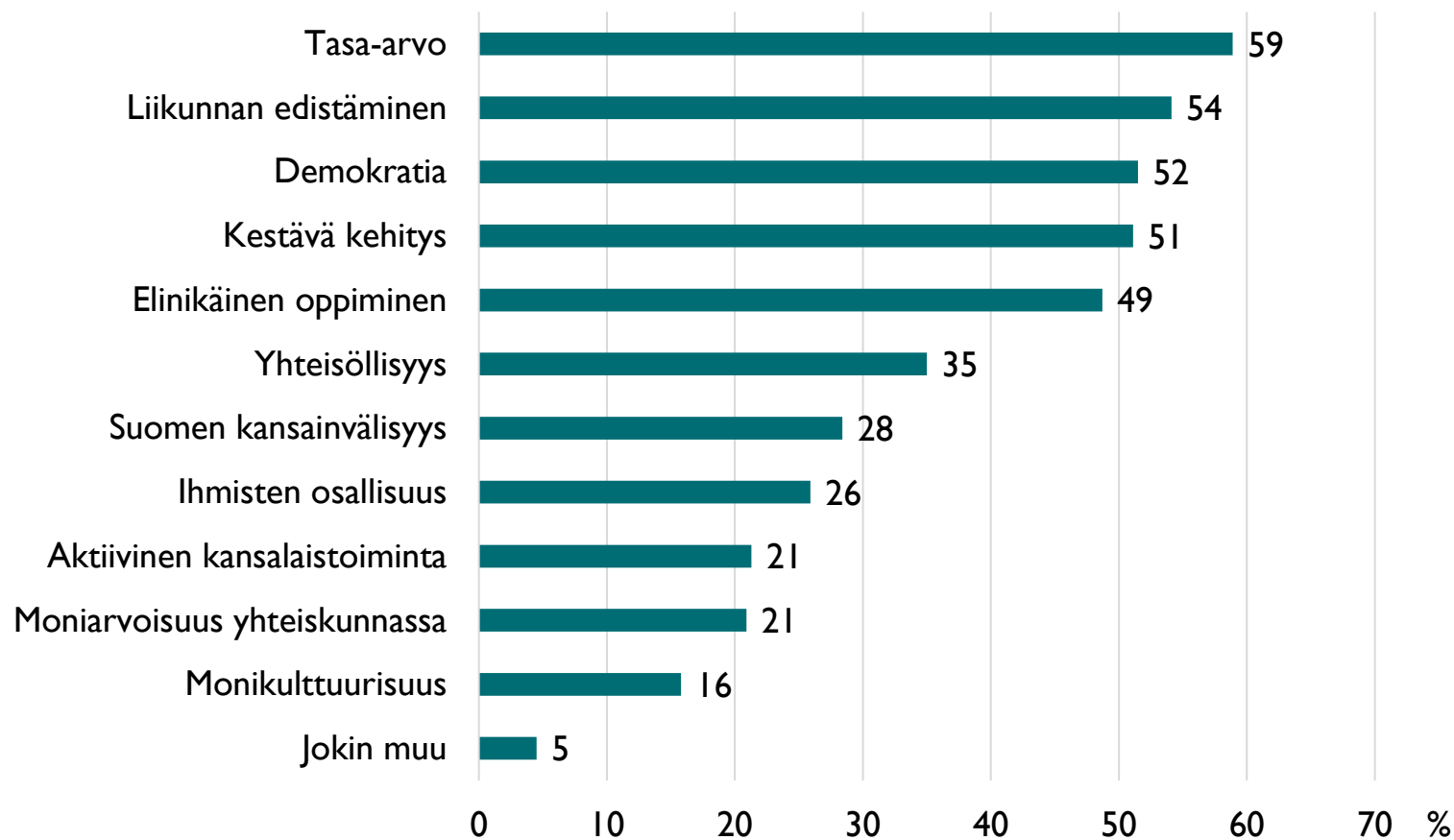
- Yli puolet suomalaisista tukisi julkisin varoin tasa-arvoa, liikunnan edistämistä, demokratiaa ja kestäväää kehitystä. Lähes puolet rahoittaisi elinikäistä oppimista. Vain harvat tukisivat monikulttuurisuutta.
- Suurin osa naisista ohjaisi julkisia varoja tasa-arvoon, kestäväään kehitykseen ja elinikäiseen oppimiseen. Miehistä enemmistö tukisi demokratiaa ja liikunnan edistämistä.

Mitä asioita tulisi tukea julkisin varoin?

Yli puolet suomalaisista tukisi julkisin varoin tasa-arvoa, liikunnan edistämistä, demokratiaa ja kestävä kehitystä. Lähes puolet (49 %) tukisi elinikäistä oppimista.

Sen sijaan melko harva (16 %) on sitä mieltä, että monikulttuurisuutta tulisi rahoittaa julkisin varoin.

Mitä seuraavista asioista tulisi tukea julkisin varoin? Voit valita useamman vaihtoehdon (kaikki vastaajat, %).

Tasa-arvoa tukisivat julkisin varoin erityisesti naiset ja nuoret

Naiset (67 %) tukisivat tasa-arvoa julkisin varoin selvästi miehiä (50 %) useammin. Näin ajattelevat keskimääräistä useammin myös alle 30-vuotiaat (73 %). Nuorimman ikäryhmän keskiarvoa nostavat alle 30-vuotiaiden naisten näkemykset. Heistä 92 prosenttia tukisi julkisin varoin tasa-arvoa (ks. Liite 2).

Liikunnan edistämistä julkisin varoin rahoittaisivat erityisesti miehet sekä alle 30-vuotiaat.

Alle 30-vuotiaat tukisivat myös kestävästä kehityksestä keskimääräistä useammin.

Mitä seuraavista asioista tulisi tukea julkisin varoin? Voit valita useamman vaihtoehdon. (sukupuolen ja ikäryhmän mukaan, %)

	Mies	Nainen	18-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	Kaikki
N	495	513	173	167	157	149	208	159	1013
Tasa-arvo	50	67	73	53	54	63	57	54	59
Liikunnan edistäminen	60	49	62	53	55	51	48	57	54
Demokratia	54	49	46	43	48	53	59	59	52
Kestävä kehitys	48	54	58	41	51	47	53	55	51
Elinikäinen oppiminen	42	55	41	51	57	48	50	45	49
Yhteisöllisyys	31	39	41	37	36	35	26	38	35
Suomen kansainvälisyys	30	27	26	27	24	26	31	37	28
Ihmisten osallisuus	21	31	23	34	24	22	26	27	26
Aktiivinen kansalaistoiminta	19	23	22	22	15	15	25	27	21
Moniarvoisuus yhteiskunnassa	19	23	30	22	16	14	17	27	21
Monikulttuurisuus	15	17	20	13	9	11	19	22	16
Jokin muu	5	4	2	9	4	4	5	2	5

Tasa-arvo ja kestävä kehitys puhuttelevat vihreitä ja vasemmistoa

Kokoomuksen kannattajat ohjaisivat julkisia varoja erityisesti liikunnan edistämiseen, demokratiaan ja kestävään kehitykseen.

Perussuomalaisten kannattajista useimmat tukisivat liikunnan edistämistä julkisin varoin. Myös elinikäinen oppiminen saisi tukea yli kolmannekselta (37 %) puolueen kannattajista.

SDP:n kannattajat tukisivat erityisesti tasa-arvoa, demokratiaa ja elinikäistä oppimista. Keskustan kannattajien näkemykset jakautuvat tasaisemmin.

Vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajat olisivat valmiita rahoittamaan erityisesti tasa-arvoa ja kestävä kehitystä. Vihreiden kannattajat ovat vasemmistoa keskittyneemmin näiden asioiden takana. Vasemmiston kannattajilla on puolestaan valmius tukea monia erilaisia asioita.

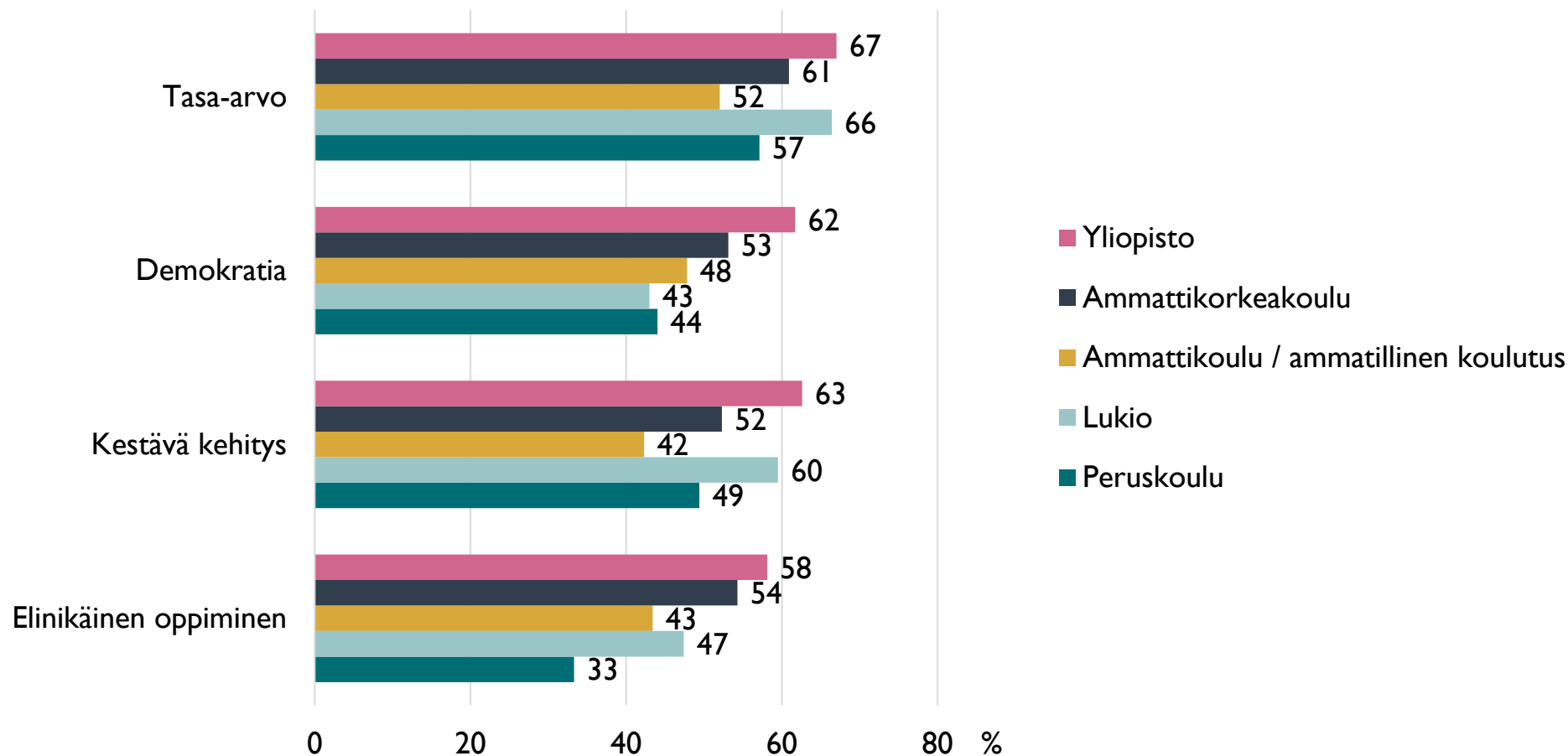
Mitä seuraavista asioista tulisi tukea julkisin varoin? Voit valita useamman vaihtoehdon (puoluekannan mukaan*, %).

	Kok.	PS.	SDP	Kesk.	Vihr.	Vas.	Kaikki
N	114	90	164	59	74	141	1013
Tasa-arvo	48	33	69	55	78	84	59
Liikunnan edistäminen	61	58	53	62	57	55	54
Demokratia	55	27	64	58	52	69	52
Kestävä kehitys	51	29	49	47	81	72	51
Elinikäinen oppiminen	44	37	57	48	53	68	49
Yhteisöllisyys	28	28	33	34	36	56	35
Suomen kansainvälisyys	41	24	26	32	35	36	28
Ihmisten osallisuus	20	17	25	30	15	51	26
Aktiivinen kansalaistoiminta	14	17	23	22	27	42	21
Moniarvoisuus yhteiskunnassa	10	5	21	18	37	47	21
Monikulttuurisuus	7	7	11	26	38	37	16
Jokin muu	3	8	1	6	2	6	5

* RKP:n, KD:n ja Liike Nyt -puolueen kannattajat eivät ole mukana vertailussa alhaisen vastaajamäärän vuoksi.

Koulutustausta vaikuttaa näkemyksiin: yliopiston käyneet ovat muita valmiimpia tukemaan tasa-arvoa, demokratiaa, kestäväää kehitystä ja elinikäistä oppimista julkisin varoin

Mitä seuraavista asioista tulisi tukea julkisin varoin? Voit valita useamman vaihtoehdon (koulutustaustan mukaan, %).

2

Keskeiset tulokset 2

”Olen huolissani, että seuraavat taidot rapautuvat Suomessa...”

- Lukutaidon ja luetun ymmärtämisen sekä elämönhallinnan taitojen rapautuminen huolestuttaa enemmistöä suomalaisista. Lukutaidon heikkeneminen huolestuttaa kaikkien puolueiden kannattajia. Huoli digitaitojen hupenemisesta on vähäistä.
- Naiset ovat miehiä useammin huolissaan esimerkiksi lukutaidon, elämän hallinnan taitojen, keskustelu- ja viestintätaitojen sekä tunnetaitojen rapautumisesta.

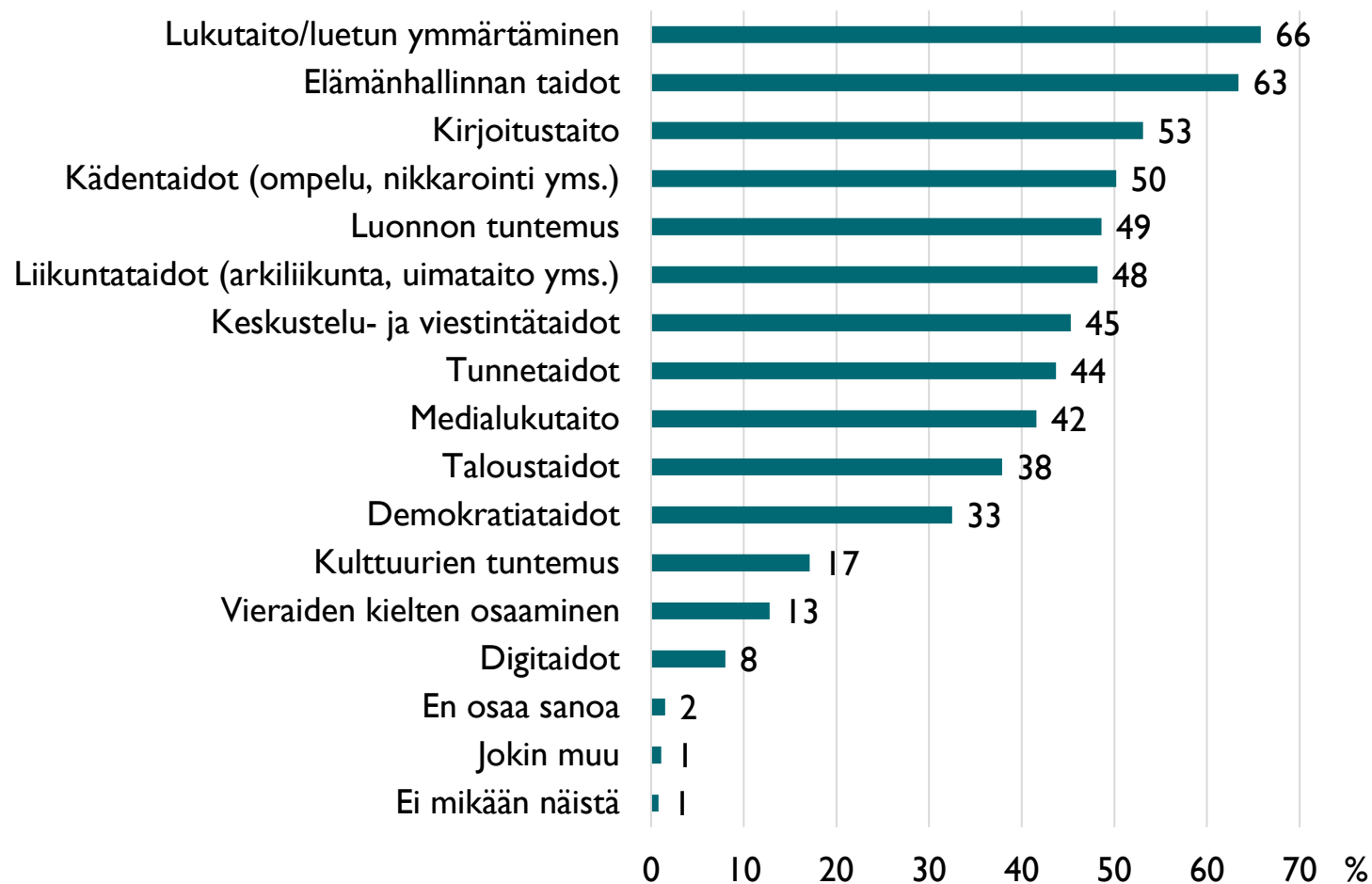
Moni suomalainen on huolissaan lukutaidon rapautumisesta

Kaksi kolmesta (66 %) suomalaisesta on huolissaan lukutaidon tai luetun ymmärtämisen heikkenemisestä. Lähes yhtä moni (63 %) kantaa huolta elämönhallinnan taidoista.

Noin puolet suomalaisista on huolissaan kirjoitustaidon (53 %), kädentaitojen (50 %), luonnon tuntemuksen (49 %) ja liikuntataitojen (48 %) rapautumisesta.

Vaikka teknologiat kehittyvät huimaa vauhtia, digitaitojen huononemisesta on huolissaan vain harva (8 %). Samalla medialukutaidoista on huolissaan yli 40 prosenttia suomalaisista.

Olen huolissani, että seuraavat taidot rapautuvat Suomessa... Voit valita useamman vaihtoehdon (kaikki vastaajat, %).

Olen huolissani, että seuraavat taidot rapautuvat Suomessa...

Suurimmat erot sukupuolten välillä (%)

Tunnetaidot	Elämännhallinnan taidot	Keskustelu- ja viestintätaidot	Lukutaito/ luetun ymmärtäminen	Kirjoitustaito
Naiset 58 % Miehet 29 %	Naiset 72 % Miehet 55 %	Naiset 51 % Miehet 39 %	Naiset 71 % Miehet 61 %	Naiset 58 % Miehet 48 %

Ks. Kaikki tiedot liite 3

Eri-ikäiset ovat huolissaan eri taitojen rapautumisesta

Yli 60-vuotiaat ovat huolissaan erityisesti lukutaidon heikkenemisestä.

40–59-vuotiaissa korostuu keskimääristä useammin huoli elämönhallintataitojen rapautumisesta.

Nuoret ikäluokat (18–39-vuotiaat) kantavat huolta erityisesti medialukutaidon huononemisesta.

(Yksityiskohtaisempia tietoja ikäryhmittäin sukupuolen mukaan, ks. liite 3)

Olen huolissani, että seuraavat taidot rapautuvat Suomessa... Voit valita useamman vaihtoehdon (Ikäryhmän mukaan, %).

	18–29	30–39	40–49	50–59	60–69	70+	Kaikki
N	173	167	157	149	208	159	1013
Lukutaito/luetun ymmärtäminen	57	61	64	60	75	76	66
Elämönhallinnan taidot	47	59	69	73	67	67	63
Kirjoitustaito	47	44	55	54	58	61	53
Kädentaidot (ompelu, nikkarointi yms.)	48	40	51	53	55	55	50
Luonnon tuntemus	47	46	47	49	51	50	49
Liikuntataidot (arkiliikunta, uimataito yms.)	54	43	48	49	49	46	48
Keskustelu- ja viestintätaidot	48	45	48	48	42	42	45
Tunnetaidot	43	44	49	46	43	38	44
Medialukutaito	51	57	41	38	30	36	42
Taloustaidot	33	36	39	35	42	42	38
Demokratiataidot	27	34	31	31	37	34	33
Kulttuurien tuntemus	24	17	11	16	14	20	17
Vieraiden kielten osaaminen	17	15	10	10	9	16	13
Digitaidot	8	12	8	8	5	9	8
En osaa sanoa	2	3	2	0	2	0	2
Jokin muu	0	1	2	2	1	1	1
Ei mikään näistä	1	1	1	1	1	1	1

Koulutustausta näkyy huolissa

Korkeakoulutetut kantavat keskimääräistä useammin huolta suomalaisten lukutaidosta.

Peruskoulutaustaiset ovat muita harvemmin huolissaan kirjoitustaidon ja medialukutaidon heikkenemisestä. Muita useammin heitä huolettia kädentaitojen rapautuminen.

Lukiotaustaiset puolestaan kantavat muita harvemmin huolta kädentaitojen ja luonnon tuntemuksen rapautumisesta, mutta ovat muita ryhmiä useammin huolissaan medialukutaidon ja tunnetaitojen heikentymisestä.

Olen huolissani, että seuraavat taidot rapautuvat Suomessa... Voit valita useamman vaihtoehdon (sukupuolen ja ikäryhmän mukaan, %).

	Peruskoulu	Lukio	Ammatti-koulu	Ammatti-korkeakoulu	Yliopisto	Kaikki
N	84	78	381	243	227	1013
Lukutaito/luetun ymmärtäminen	62	61	58	72	75	66
Elämänhallinnan taidot	64	60	63	69	59	63
Kirjoitustaito	41	49	52	54	61	53
Kädentaidot (ompelu, nikkarointi yms.)	63	36	55	50	42	50
Luonnon tuntemus	60	32	46	52	51	49
Liikuntataidot (arkiliikunta, uimataito yms.)	53	48	46	52	46	48
Keskustelu- ja viestintätaidot	40	46	40	48	53	45
Tunnetaidot	39	53	43	47	40	44
Medialukutaito	24	56	32	46	55	42
Taloustaidot	45	32	34	43	38	38
Demokratiataidot	25	36	28	35	40	33
Kulttuurien tuntemus	25	24	13	17	19	17
Vieraiden kielten osaaminen	10	18	10	11	19	13
Digitaidot	4	8	7	9	9	8
En osaa sanoa	1	2	3	0	1	2
Jokin muu	1	0	1	1	2	1
Ei mikään näistä	0	1	1	1	0	1

Lukutaidon rapautuminen huolestuttaa kaikkien puolueiden kannattajia

Lukutaidon rapautuminen on jaettu huoli kaikkien puolueiden kannattajakunnissa.

Elämönhallintataitojen (42 %) ja kädentaiteiden (31 %) heikentyminen huolestuttavat hieman keskimääräistä harvemmin vihreiden kannattajia.

Liikuntataitojen (61 %) ja taloustaitojen (53 %) heikkeneminen huolestuttavat erityisesti kokoomuksen kannattajia. Vasemmistoliiton kannattajat ovat muita useammin huolissaan keskustelu- ja viestintätaidoista (69 %), tunnetaidoista (62 %) ja esimerkiksi medialukutaidosta (71 %).

Olen huolissani, että seuraavat taidot rapautuvat Suomessa... Voit valita useamman vaihtoehdon (puoluekannan mukaan, %)

	Kok.	PS.	SDP	Kesk.	Vihr.	Vas.	Kaikki
N	114	90	164	59	74	141	1013
Lukutaito/luetun ymmärtäminen	69	51	71	68	63	78	66
Elämönhallinnan taidot	70	58	70	64	42	67	63
Kirjoitustaito	56	49	53	51	53	57	53
Kädentaidot (ompelu, nikkarointi yms.)	44	55	55	55	31	47	50
Luonnon tuntemus	39	46	48	47	49	58	49
Liikuntataidot (arkiliikunta, uimataito yms.)	61	45	47	44	45	44	48
Keskustelu- ja viestintätaidot	39	34	41	38	49	69	45
Tunnetaidot	31	27	46	28	47	62	44
Medialukutaito	41	29	40	31	50	71	42
Taloustaidot	53	37	37	33	19	34	38
Demokratiataidot	28	16	39	30	34	55	33
Kulttuurien tuntemus	13	9	12	19	17	35	17
Vieraiden kielten osaaminen	11	9	10	17	13	23	13
Digitaidot	7	8	6	7	4	11	8
En osaa sanoa	1	2	0	0	2	0	2
Jokin muu	0	1	0	4	0	1	1
Ei mikään näistä	1	0	0	2	0	0	1

Olen huolissani, että seuraavat taidot rapautuvat Suomessa...Jokin muu, mikä? (Avovastauksia)

Auktoriteettien kunnioitus

Maalaisjärki

Empaattisuus

Kanssakäyminen ihmisten kanssa päivittäisessä elämässä.

Vanhemmuus

Taito ottaa vastuu omista tekemisistään

Terveelliset ruokailutottumukset

3

Keskeiset tulokset 3

”Arvioi sivistykseen liittyviä väittämiä”

- Yli 90 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että Suomessa tulee huolehtia, että ihmisillä on taustastaan, asuinpaikastaan, iästään tai varallisuudestaan riippumatta mahdollisuus kehittää itseään.
- Valtaosan mielestä valtion tulee tukea työelämän ulkopuolella olevien mahdollisuutta kouluttautua ja kehittää osaamistaan.
- Liki 90 prosenttia suomalaisista arvioi, että hyvinvointiyhteiskuntamme on rakennettu koulutuksen ja sivistyksen varaan. Yli kaksi kolmesta suomalaisista näkee, että yleissivistys on rapautunut.

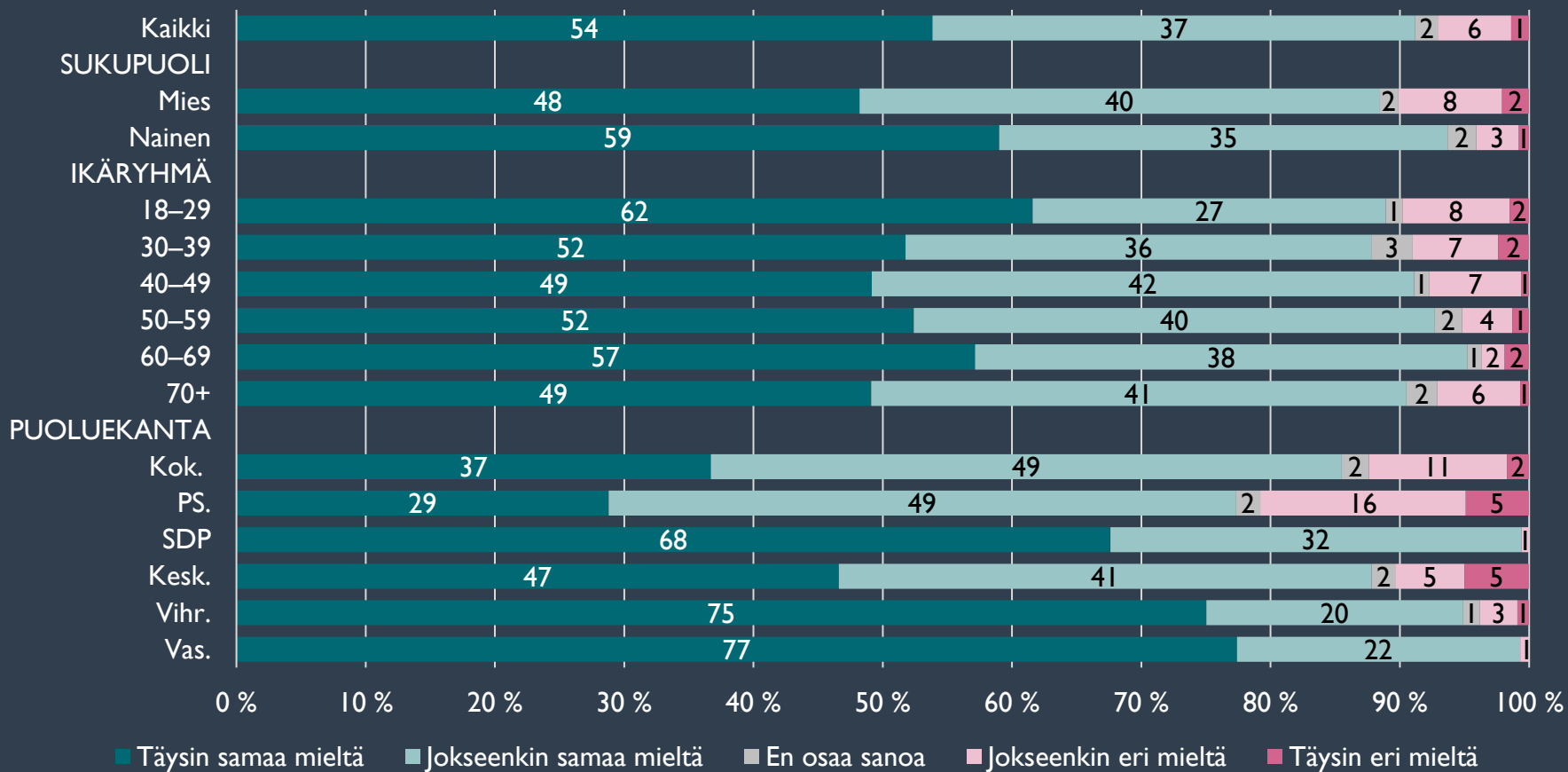
ARVIOI SIVISTYKSEEN LIITTYVIÄ VÄITTEMIÄ

Arvioi seuraavia väittämiä (kaikki vastaajat, %).

Arvioi seuraavia väittämiä:

Suomessa tulee huolehtia, että ihmisillä on taustastaan, asuinpaikastaan, iästään tai varallisuudestaan riippumatta mahdollisuus kehittää itseään. (Sukupuolen, ikäryhmän ja puoluekannan mukaan, %)

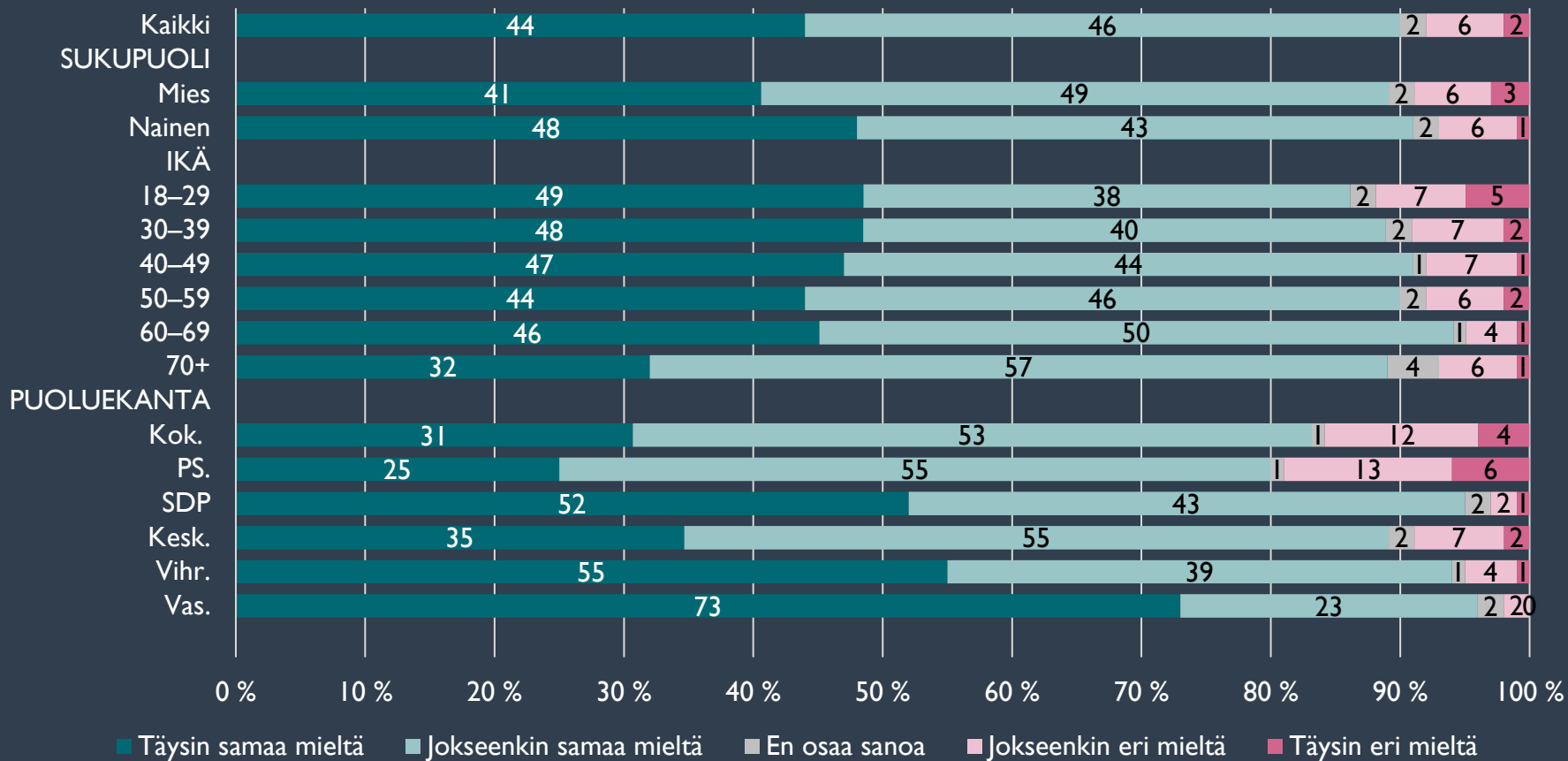
Yli 90 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että Suomessa tulee huolehtia, että ihmisillä on taustastaan, asuinpaikastaan, iästään tai varallisuudestaan riippumatta mahdollisuus kehittää itseään.

Naiset suhtautuvat väittämään vielä miehiäkin myönteisemmin. Erot ikäryhmien välillä jäävät vähäisiksi.

Erot ovat suurempia puoluekannan mukaan tarkasteltaessa. Vasemmistoliiton ja SDP:n kannattajista ei löydy ainoatakaan väitteen kanssa täysin erimielistä. Kokoomuksen kannattajista 13 prosenttia ja perussuomalaisten kannattajista 21 prosenttia on väittämästä jokseenkin tai täysin eri mieltä.

Arvioi seuraavia väittämiä:

Valtion tulee tukea työelämän ulkopuolella olevien (kuten työttömät ja eläkkeellä olevat) mahdollisuutta kouluttautua ja kehittää osaamistaan. (Sukupuolen, ikäryhmän ja puoluekannan mukaan, %)

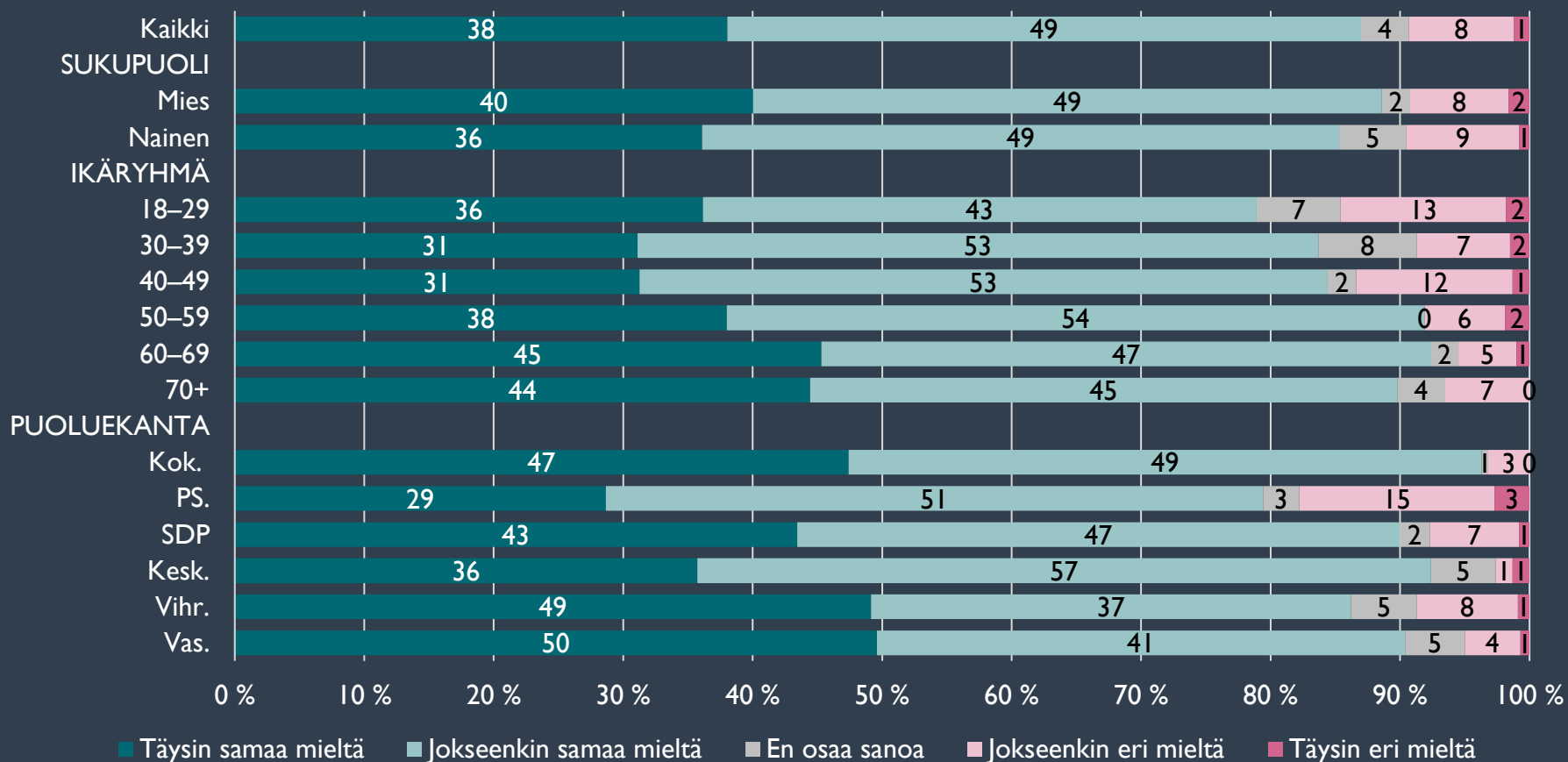
Valtaosa (90 %) suomalaisista näkee, että valtion tulee tukea työelämän ulkopuolella olevien mahdollisuutta kouluttautua ja kehittää osaamistaan.

Sukupuolten ja ikäryhmien erot jäävät maltillisiksi, joskin vanhin ikäryhmä on väittämästä harvemmin täysin samaa mieltä.

SDP:n, vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajat suhtautuvat väittämään myönteisemmin kuin kokoomuksen ja perussuomalaisten kannattajat.

Arvioi seuraavia väittämiä:

Suomalainen hyvinvointiyhteiskunta on rakennettu koulutuksen ja sivistyksen varaan.
(Sukupuolen, ikäryhmän ja puoluekannan mukaan, %)

Suomalaiset ovat varsin yksimielisiä myös siitä, että hyvinvointiyhteiskunta on rakennettu koulutuksen ja sivistyksen varaan.

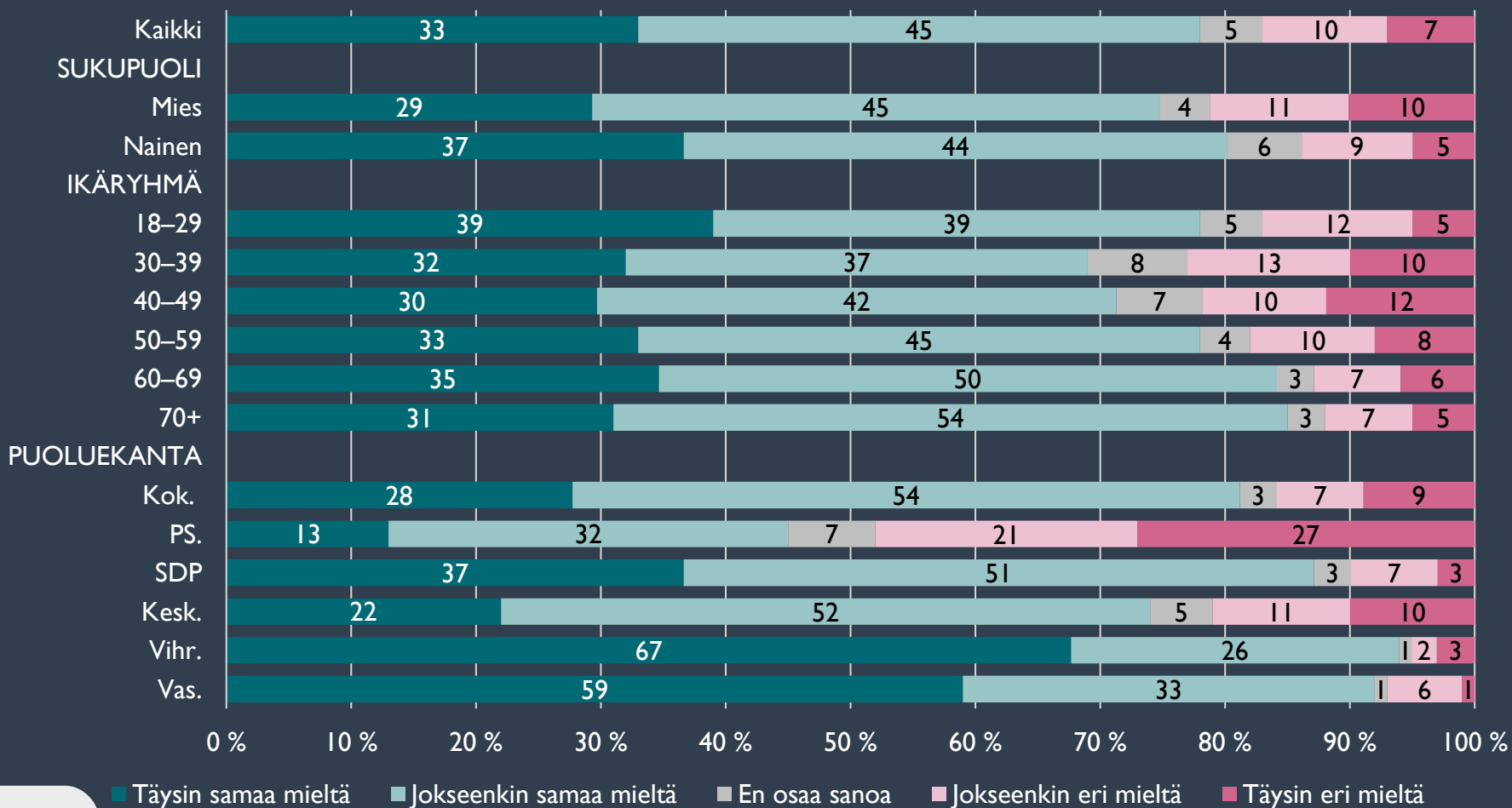
lääkkäät suhtautuvat väittämään hieman nuoria myönteisemmin.

Lähes kaikki kokoomuksen kannattajat ovat väittämästä jokseenkin tai täysin samaa mieltä. Eniten väittämän kanssa erimielisiä löytyy perussuomalaisten kannattajista.

Arvioi seuraavia väittämiä:

Maahanmuuttajien kotoutumista tulee tukea tarjoamalla heille koulutuspalveluita.

(Sukupuolen, ikäryhmän ja puoluekannan mukaan, %)

Lähes neljä viidestä (78 %) suomalaisista näkee, että maahanmuuttajien kotoutumista tulee tukea tarjoamalla heille koulutuspalveluita.

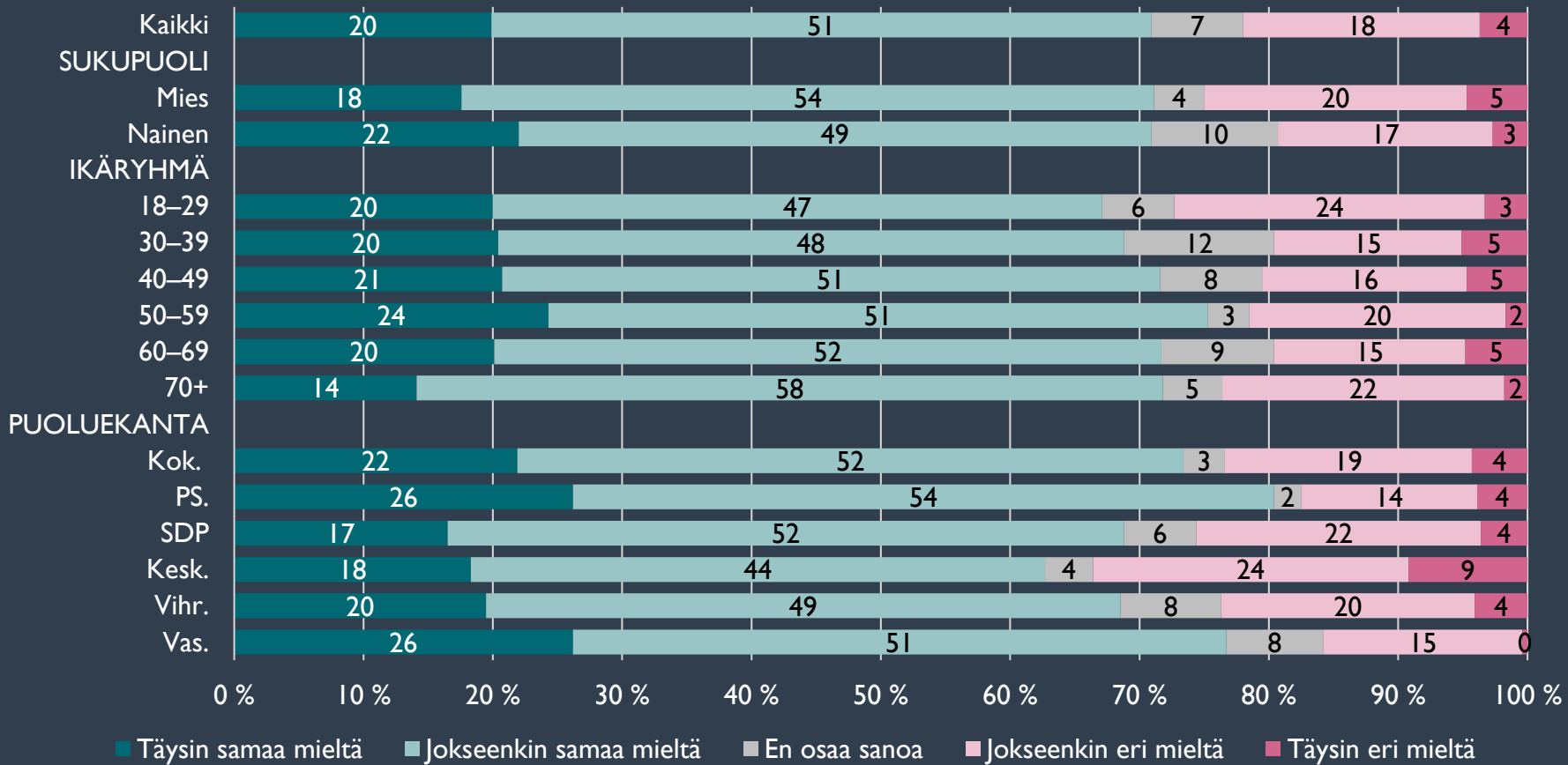
Naiset suhtautuvat väittämään myönteisesti hieman miehiä useammin.

30–39 ja 40–49-vuotiaat ovat muita ikäryhmiä harvemmin väittämästä samaa mieltä.

Perussuomalaiset suhtautuvat väittämään huomattavasti muiden puolueiden kannattajia kielteisemmin. Heistä vain 45 prosenttia on asiasta jokseenkin tai täysin samaa mieltä.

Arvioi seuraavia väittämiä:

Suomalaisten yleissivistys on rapautunut. (Sukupuolen, ikäryhmän ja puoluekannan mukaan, %)

Valtaosa (71 %) suomalaisista on jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että yleissivistys on rapautunut.

Sukupuolten ja ikäryhmien väliset erot ovat vähäisiä.

Kaikkien puolueiden kannattajissa löytyy väitteen kanssa samanmielisiä. Keskustalaisista kuitenkin kolmannes (33 %) on eri mieltä siitä, että suomalaisten yleissivistys on rapautunut.

4

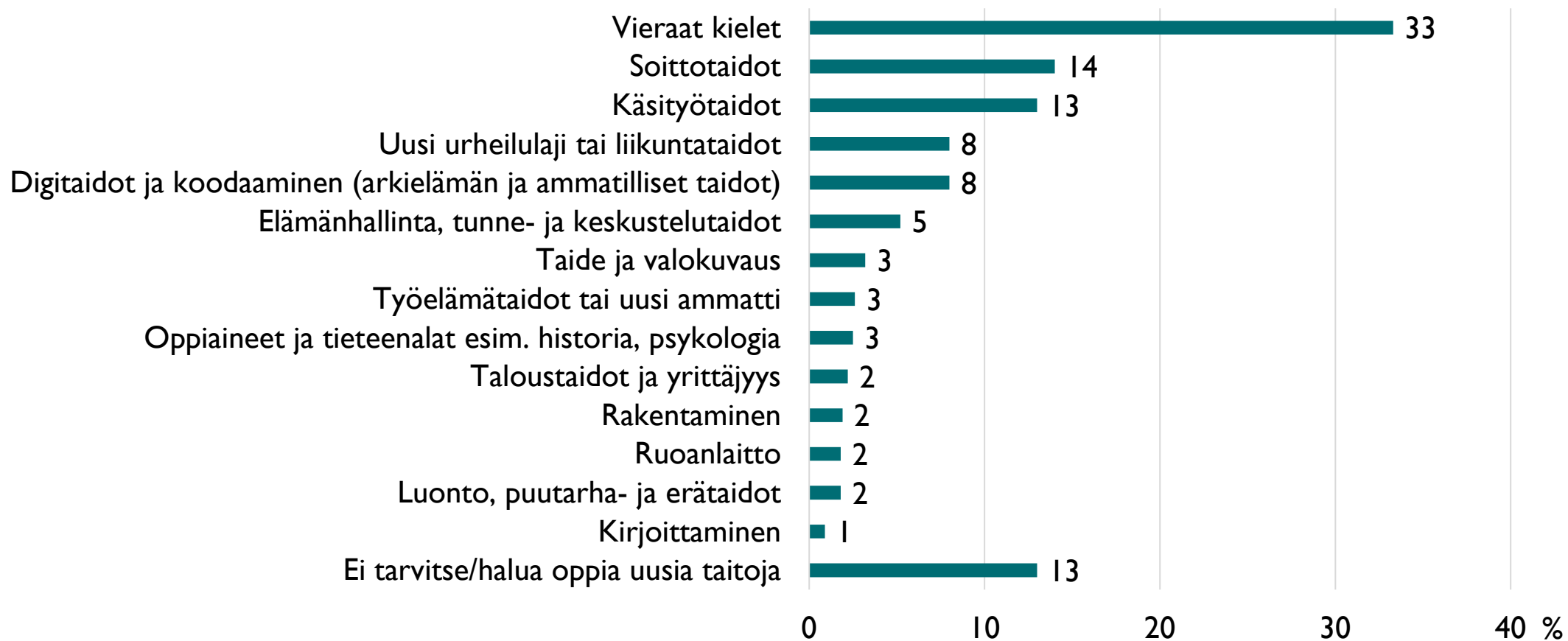
Keskeiset tulokset 4

”Mitä taitoja haluaisit oppia?” (Avoin kysymys)

- Joka kolmas suomalainen haluaisi oppia uuden vieraan kielen tai muuten parantaa kielitaitoaan.
- Monet haluaisivat myös oppia soittamaan soitinta, käsityötaitoja, uuden urheilulajin, erilaisia digitaitoja tai koodaamista.

Joka kolmas suomalainen haluaisi oppia uuden kielen tai parantaa vieraan kielen osaamistaan

Mitä taitoja haluaisit oppia? (Avoin kysymys, koodatut avovastaukset, %)

Mitä taitoja haluaisit oppia? (Avoin kysymys)

Suosituimmat taidot sukupuolen mukaan (koodatut avovastaukset, %)

Vieraat kielet

Naiset 41 %
Miehet 26 %

Soittotaito

Naiset 14 %
Miehet 15 %

Käsityötaidot

Naiset 18 %
Miehet 8 %

Uusi urheilulaji/
liikuntataidot

Naiset 10 %
Miehet 6 %

Digitaidot/
koodaaminen

Naiset 6 %
Miehet 10 %

Mitä taitoja haluaisit oppia? (Avovastauksia)

En tässä 74 v. iässä enää mitään. Taitoja jo tarpeeksi, joita voi käyttää.

Haluaisin oppia käyttämään tekoälyä

Osakesijoittamista pörssissä

[Haluaisin oppia] vielä paremmin tekemään käsitöitä/soittamaan eri soittimia, vieraita kieliäkin olisi kiva osata/oppia

Neulomista. Olen vähän aloittanutkin, mutta aika ei meinaa riittää.

Jokin uusi urheilulaji, padel, tennis tms.

Oishan se hyvä oppia vaikka ja mitä. Kuten kädentaitoja, kielitaitoa, tunteita mut ei mun energia ja aika riitä opetella mitään kun tää yhteiskunta vie kaikki energiat. arjesta selviäminen on raskasta.

5

Keskeiset tulokset 5

”Kun haluat oppia jonkin uuden taidon, mistä haet ensisijaisesti oppia?”

- Suosituin tapa oppia uusia taitoja on ilmoittautua vapaan sivistystyön oppilaitoksen kursseille. Itsenäisesti opiskeltavat verkkokurssit ja opetusvideot ovat myös yleinen tapa opetella uusia taitoja. Videoiden, verkkokurssien ja sovellusten avulla opiskelu korostuu erityisesti nuorten ikäryhmissä.
- Naiset hakevat oppia uusiin taitoihin vapaan sivistystyön oppilaitoksista miehiä useammin.

Suomalaiset hakevat oppia uusiin taitoihin vapaan sivistystyön oppilaitoksista

Kun haluat oppia jonkin uuden taidon (esim. uusi kieli, soittotaito, urheilulaji, keskustelutaidot, ohjelmistotaidot), mistä haet ensisijaisesti oppia? (Kaikki vastaajat, %)

Videot, verkkokurssit ja sovellukset houkuttelevat nuoria ikäryhmiä

Kun haluat oppia jonkin uuden taidon (esim. uusi kieli, soittotaito, urheilulaji, keskustelutaidot, ohjelmistotaidot), mistä haet ensisijaisesti oppia? (Sukupuolen ja ikäryhmän mukaan, %)

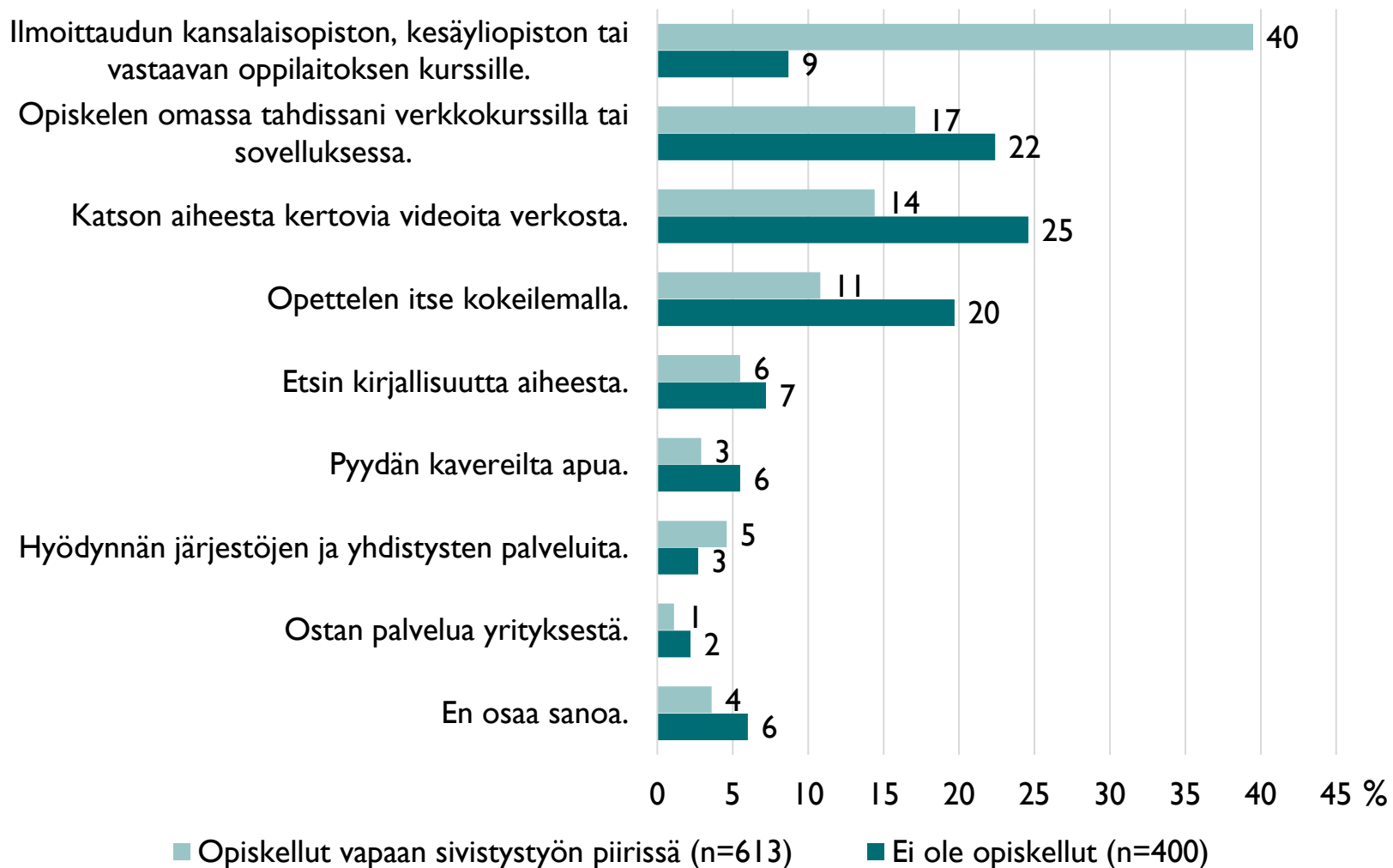
	Mies	Nainen	18–29	30–39	40–49	50–59	60–69	70+	Kaikki
N	495	513	173	167	157	149	208	159	1013
Ilmoittaudun kansalaisopiston, kesäyliopiston tai vastaavan oppilaitoksen kurssille.	21	33	13	18	27	30	36	39	27
Opiskelen omassa tahdissani verkkokurssilla tai sovelluksessa.	19	20	17	29	13	20	19	18	19
Katson aiheesta kertovia videoita verkosta.	22	15	36	20	23	11	12	10	18
Opettelen itse kokeilemalla.	17	12	19	13	17	17	11	10	14
Etsin kirjallisuutta aiheesta.	8	5	5	4	6	9	8	6	6
En osaa sanoa.	5	4	3	6	4	4	4	7	5
Hyödynnän järjestöjen ja yhdistysten palveluita.	3	5	1	2	3	5	6	5	4
Pyydän kavereilta apua.	4	4	5	4	5	2	2	5	4
Ostan palvelua yrityksestä.	2	2	1	4	1	2	2	0	2
Jokin muu tapa.	0	1	1	1	1	0	1	0	1

Aiemmat kokemukset vapaan sivistyksen oppilaitoksista houkuttelevat palaamaan

40 prosenttia vapaan sivistystyön oppilaitoksissa aiemmin opiskelleista hakisi oppeja uusiin taitoihin kyseisten oppilaitosten kursseilta.

Niistä, jotka eivät ole koskaan opiskelleet vapaan sivistystyön oppilaitoksissa, vain 9 prosenttia hakisi oppeja uusiin taitoihin oppilaitosten kursseilta. Heidän keskuudessaan videoiden ja verkkokurssien avulla oppiminen ja itseopiskelun valinta on yleistä.

Kun haluat oppia jonkin uuden taidon (esim. uusi kieli, soittotaito, urheilulaji, keskustelutaidot, ohjelmistotaidot), mistä haet ensisijaisesti oppia? (Vapaan sivistystyön opintojen mukaan, %)

6

Keskeiset tulokset 6

”Miten tärkeitä seuraavat oppilaitokset ovat suomalaisten kouluttautumisessa läpi elämän?”

- Suomalaiset tunnistavat vapaan sivistystyön oppilaitosten arvon. Erityisesti kyseisissä oppilaitoksissa opiskelleet pitävät niitä tärkeinä.
- Naisista selvästi miehiä suurempi osuus pitää kaikkia vapaan sivistystyön oppilaitoksia tärkeinä.

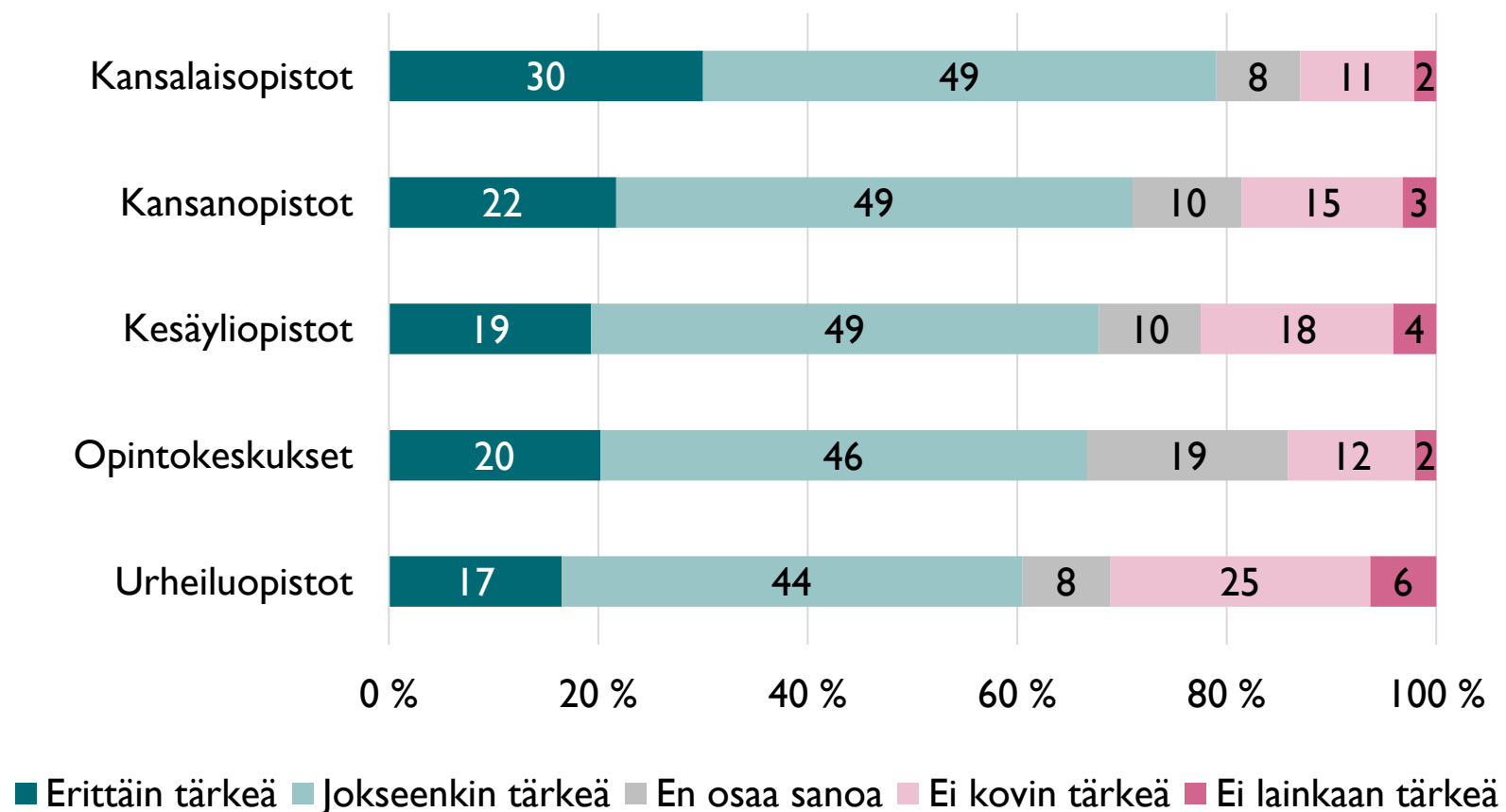
Vapaan sivistystyön oppilaitoksia pidetään tärkeinä

Jopa 79 prosenttia pitää kansalaisopistoja jokseenkin tai erittäin tärkeinä suomalaisten kouluttamisessa läpi elämän.

Opintokeskusten merkitys herättää useimmin epävarmuutta: lähes viidennes ei osaa sanoa, ovatko ne tärkeitä vai eivät.

Urheiluopistojen tärkeydestä ollaan muita useammin eri mieltä. 31 prosenttia suomalaisista ei pidä niitä kovin tai lainkaan tärkeinä.

Miten tärkeitä seuraavat oppilaitokset ovat suomalaisten kouluttautumisessa läpi elämän? (Kaikki vastaajat, %)

Erityisesti yli 50-vuotiaat naiset pitävät vapaan sivistystyön oppilaitoksia tärkeinä suomalaisten kouluttamisessa

Miten tärkeitä seuraavat oppilaitokset ovat suomalaisten kouluttautumisessa läpi elämän? (Sukupuolen mukaan ikäryhmittäin, jokseenkin tai erittäin tärkeä-vastaukset yhteensä, %)

	Kaikki	
	Mies	Nainen
N	495	513
Kansalaisopistot	74	84
Kansanopistot	65	77
Kesäyliopistot	61	75
Opintokeskukset	65	68
Urheiluopistot	57	64

	Miehet ikäryhmittäin					
	18–29	30–39	40–49	50–59	60–69	70+
N	88	85	81	75	89	77
Kansalaisopistot	71	70	74	71	77	84
Kansanopistot	63	60	63	63	65	77
Kesäyliopistot	54	54	59	60	65	75
Opintokeskukset	63	75	63	54	66	67
Urheiluopistot	54	64	65	53	49	59

	Naiset ikäryhmittäin					
	18–29	30–39	40–49	50–59	60–69	70+
N	83	80	76	74	118	82
Kansalaisopistot	69	73	82	92	91	92
Kansanopistot	69	62	80	81	84	82
Kesäyliopistot	73	64	66	82	81	79
Opintokeskukset	60	65	65	74	68	74
Urheiluopistot	69	60	62	70	61	63

Vapaan sivistystyön oppilaitoksissa opiskelleet pitävät opistoja tärkeinä

Kansalaisopistossa tai työväenopistossa opiskelleista 88 prosenttia pitää kansalaisopistoja jokseenkin tai erittäin tärkeinä suomalaisten kouluttautumisessa läpi elämän.

Niistä, jotka eivät ole opiskelleet missään vapaan sivistyksen oppilaitoksista, 71 prosenttia pitää kansalaisopistoja tärkeinä. Harvemmin tärkeinä he pitävät urheiluopistoja (59 %).

Miten tärkeitä seuraavat oppilaitokset ovat suomalaisten kouluttautumisessa läpi elämän? (%)

		JOKSEENKIN TAI ERITTÄIN TÄRKEÄ (%)				
		Kansalaisopistot	Kansanopistot	Kesäyliopistot	Opintokeskukset	Urheiluopistot
MISSÄ NÄISTÄ OLET OPIKSELLUT?	Kansalaisopistossa tai työväenopistossa (n=441)	88	78	74	66	60
	Kansanopistossa (n=112)	84	86	75	69	66
	Kesäyliopistossa (n=195)	85	79	84	67	60
	Opintokeskuksessa (n=60)	84	79	79	81	80
	Urheiluopistossa (n=30)	88	86	84	77	83
	En missään näistä (n=400)	71	63	62	65	59
	En osaa sanoa (n=45)	69	67	57	70	67
Kaikki vastaajat (N=1013)		79	71	68	66	61

7

Liitteet

Liite I: Kyselyvastaajien taustatiedot

	(N)	(%)
Kaikki	1013	100
SUKUPUOLI		
Mies	495	49
Nainen	513	51
Muu/ en halua sanoa	5	0,5
IKÄRYHMÄ		
18–29-vuotiaat	173	17
30–39-vuotiaat	167	16
40–49-vuotiaat	157	16
50–59-vuotiaat	149	15
60–69-vuotiaat	208	21
+70-vuotiaat	159	16
KOULUTUS		
Peruskoulu	84	8
Lukio	78	8
Ammattikoulu/ ammatillinen koulutus	381	38
Ammattikorkeakoulu	243	24
Yliopisto	227	22

	(N)	(%)
SUURALUE		
Länsi-Suomi	252	25
Helsinki-Uusimaa	317	31
Etelä-Suomi	214	21
Pohjois- ja Itä-Suomi	231	23
KAUPUNGIN KOKO		
Yli 150 000 asukasta	374	37
100 000–150 000 asukasta	92	9
50 000–100 000 asukasta	172	17
10 000–50 000 asukasta	229	23
Alle 10 000 asukasta	145	14
PUOLUEKANTA		
Kokoomus	114	11
Perussuomalaiset	90	9
SDP	164	16
Keskusta	59	6
Vihreät	74	7
Vasemmistoliitto	141	14
Muut puolueet/ ei äänestänyt, ei halua kertoa, EOS	371	37

Liite 2: Mitä seuraavista asioista tulisi tukea julkisin varoin? Voit valita useamman vaihtoehdon. (Sukupuolet ikäryhmittäin, %)

	Miehet ikäryhmittäin						Naiset ikäryhmittäin						Kaikki
	18–29	30–39	40–49	50–59	60–69	70+	18–29	30–39	40–49	50–59	60–69	70+	
N	88	85	81	75	89	77	83	80	76	74	118	82	1013
Tasa-arvo	55	49	47	55	56	39	92	56	62	71	58	67	59
Liikunnan edistäminen	63	63	67	51	49	65	61	41	43	52	48	49	54
Demokratia	49	44	50	60	64	56	43	40	47	46	54	62	52
Kestävä kehitys	50	30	49	52	56	49	67	51	53	43	51	60	51
Elinikäinen oppiminen	28	40	55	40	46	45	56	63	59	57	53	45	49
Yhteisöllisyys	36	30	34	33	19	33	46	44	37	37	31	42	35
Suomen kansainvälisyys	26	31	26	32	31	37	26	22	21	20	31	37	28
Ihmisten osallisuus	20	23	19	24	19	22	25	44	29	20	31	33	26
Aktiivinen kansalaistoiminta	21	19	15	14	22	22	23	24	15	17	26	32	21
Moniarvoisuus yhteiskunnassa	23	24	15	13	14	23	38	17	16	16	19	30	21
Monikulttuurisuus	15	12	7	15	15	24	25	12	11	6	23	20	16
Jokin muu	4	10	3	6	5	4	1	8	5	3	6	1	5

Liite 3. Olen huolissani, että seuraavat taidot rapautuvat Suomessa (Sukupuolet ikäryhmittäin, %)

	Kaikki		Miehet ikäryhmittäin						Naiset ikäryhmittäin					
	Mies	Nainen	18-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+	18-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+
N	495	513	88	85	81	75	89	77	83	80	76	74	118	82
Lukutaito/luetun ymmärtäminen	60	71	50	59	59	53	68	71	63	63	68	68	80	80
Elämänhallinnan taidot	55	72	26	57	71	60	63	57	69	63	68	87	70	76
Kirjoitustaito	48	58	41	37	54	44	56	57	54	52	55	63	59	65
Kädentaidot (ompelu, nikkarointi yms.)	48	53	40	33	59	46	56	53	55	48	43	60	53	57
Luonnon tuntemus	44	53	34	44	48	43	48	50	60	50	45	56	54	50
Liikuntataidot (arkiliikunta, uimataito yms.)	50	47	53	46	56	44	51	50	54	42	40	54	47	43
Keskustelu- ja viestintätaidot	39	51	34	40	38	45	41	34	62	49	58	50	43	49
Tunnetaidot	29	58	23	31	37	32	27	23	62	58	63	61	55	51
Medialukutaito	43	40	45	54	46	46	32	36	56	58	35	30	29	35
Taloustaidot	39	37	28	38	43	36	42	45	37	35	34	34	41	40
Demokratiataidot	33	32	22	34	31	34	44	33	33	34	31	28	32	35
Kulttuurien tuntemus	16	18	26	16	10	18	11	17	22	18	11	15	17	24
Vieraiden kielten osaaminen	13	13	14	14	10	13	10	15	21	15	10	7	9	17
Digitaidot	9	7	8	16	8	11	7	6	8	9	7	5	3	12
En osaa sanoa	1	2	3	3	1	0	1	0	2	4	3	0	2	0
Jokin muu	1	1	0	0	2	1	0	2	0	3	2	2	2	0
Ei mikään näistä	1	1	2	0	1	2	1	0	0	2	1	0	0	1